

Landskap: Småland o. Blekinge Upptecknat av: Helge Granberg
 Härad: _____ Adress: Stubbsjö, Brokind.
 Socken: _____ Berättat av: Glen Jernner
 Uppteckningsår: 1934 Född år _____ i _____

Uppteckningen rör _____

Sockenötnamn s. 1.

Visa: Högaite himmel och fallande jord s. 4.

Värmlössågen: Slå men stek inte s. 5

Visan om angusen och jangpan s. 8.

Den Peters jörssa s. 11.

Gåtor s. 15

Diverse dialektord s. 16

16 blad.

De s.k. sockenäktsamnen vilka för
spelade en ganska stor roll vid marknadsgrepp
och gräl vid beväringarnas tringar äro nästan
helt bortglömda och måhända vända att
bevara och antecknas jag här nedan några
rödåna äktsamnen

Kalmar län, Hvenna socken: Mygg

" " Kristdala " Rosklacke

" " Tuna " Tornbagge

" " Misterhult " Råmmåske

" " Högby " Tåker (Tåker)

" " Långemåla " Får

Wimmerby stad: Hånke (Båller möjligen landsfjärd)

Kalmar län, Tåderby socken: Mån

" " Djersdala " Bönner (Bönder)

" " Blackstad " Bastueglasse (Bastueglasse)
(Farts.) glasse

Sockenäknamn (Forts.)

Kalmars län, Hallingeburg socken. Män

" " Locknevi " Håns

" " Hjorted " Kalvar

" " Edsbo " Fargar. Dilla

sockenäknamn synes vara gemensamt för Östra & Västra
Eds socknar och härstamma säkerligen från den
tid då de begge socknarna utgjorde en enda
kyrksocken

Kalmars län, Tärnsfälla socken: Tagge (Taggar)

" " Adensvi " Kiosaplockare

" " Lofta " Lerokanter

" " Loftahammar " Luränne (Lurändor)

" " Fryserum " Tratte (Traktar)

" " Gamleby " Karingar

" " Västern " Lillnacke (Lillnackor)

4380

Sockenöknamm / Farts /

Kalmar län. Blarne rocken. Fetter

" " Rumsålla " Lwin

" " Lönneberga " Tratte

" " Bäckabo " Bi

Blekinge. Ågerum. Rathuggere

" Lösen " Smalkorvar

" Ramdala " chufar

Gotland. Buttle " Flugor

Kalmar län: Eliseryd " slut

Uppskrift av Helgekvantberg

Stubbetorp. Brokivind p. 270k/1234LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

4380

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVGammal visa.

Högaste himmel och fallande jord
 Det kostar för en yngling att leva här på jord
 Att leva här i världen det riktigt vara må
 Att älska den vännen man aldrig kan få
 Ett sorgfullt hjärta[#] får aldrig se sin Gud
 Det hade jag lärt i mitt ättende bud
 Dina öron måste höra dina ögon måste se
 Att ditt hjärta haver burit stor glömsket om mig
 Dina rose Röda läppar[#] och din rockersöta mun
 De hava lagt uppå mitt hjärta en bördan tung
 Den bördan vill jag hava och draga för dig
 Så länge bloddroparna äro varma uti mig
 Uppsknad av Helgegranberg
 Stubbetorp Brokin d. 27 Okt. 1934

4380

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sortenäknamnen äro meddelade av
många olika personer, och jämförda
med olika uttåg, och kunna nog
garanteras vara riktiga. Ett ingå i
några uppsatser om de många personer
vilka ha påspråkats. Skulle taga för
stor plats och g. tjäna till något
Helsingborg

Gångt från kanten av en väg
som genomgick den för sina stigmän och
skogsgjurar för så lilla bebyggade städer
skog. Stads socken av Rönneby län i Småland
finnes ännu i dag en omkring alustrog sten
kallad quellen vid vilken nedanstående
sagen är fast. För mycket länge sedan var en
mycket förmånlig dam ute och red på den smala
stig. Som på denna tid ledde genom skogen. Komman
i närheten av ovan nämnda sten blev hon helt
plötsligt anfällden av en varulv och förstärkt
som hon var att kunna försvara sig grep hon
i sin nöd sig i sitt dyrbara guldhalsband
och i tanke att genom att kasta det i varulvens
ögon kunna belända honom slungade hon den
kostbara halspyrduaden i vilken dock följelikt sitt
(Forts.)

4380

Den gamla visan är upptecknad
efter en 82 årig man vid namn Persson
född i Hjocklinge Östergötland
Den gamle mannen har arbetat
som grovarbetare på flera platser
i landet och hade senast sin
hemvist i Småland Enligt uppgift
hörde han visan då han tjänade
dräng i Kalmar Län troligen i Hjarteds
förrämling och var då 18-20 år gammal
Hjertedsförrämling

mål. Halsbandet haffade i stället stenen
vetken redan dess lör namnet gyllsten
Sången förmåter att damen på samma plats
blev dödad av varulven

Från Hassmo socken Kalmar län Småland
berättas nedanstående saga om varulven.

En man hade en fullkunnig person
blevit hotad att för någon föseelse behöva
förvandlad till varulv och och då han en
söndag sommar dag var tillsammans med sin
hustru etc för ången för att stacka hö
kände han plötsligt att tiden var inne
för att förvandlingen skulle ske Han sade därför
till sin hustru att om hon på något sätt blev
anfallet skulle hon slå med kotjugans skapt men
g. sticka, och försvara därefter i skogen där
(Forts)

förvandlingen skedde. Som det varande
vildjur han nu var anföll han den fösta
person han påträffade nämligen sin hustru
och försökte att bita och klösa henne men
hon försvarade sig så tappert med fygskaplet
att han snart måste gea tappet och lunkade
in i skogen med endast några tygplycken av
sin hustrus kjol i munnen. Hestun sänkte
på mannens egendomliga tillräjelse att g. sticka
med hötjuzan vid det därefter följande anfallet
av ulven och förted då att det var hennes man
som anfallet henne och att han var förvandlad
till en varulv. Åter en stund därefter då en stor
ulv kom gående över ängen med trädar mellan
länderna förted hon att det var hennes förtollade
man och ropade hans namn och han blev då genast
människa i g. och kunde g. nog prisa sin hustru. Slut
Upplysningarna till Upplysningarna
Skriv endast på denna sida! 1934

Rayburn
Hubbards Perkins J. 27th
1934

De båda sönerna om
 namnen äro upptecknade efter
 f. d. rättaren Karl Gustaf Kajander
 Nilson från Kosmo församling Kalmar
 län och f. d. i Högby församling d.
 5 Maj 1891 Högby är hvarsi beläget i
 Kalmar län

Helgebrandtz

I

Gammal visa

Ungersken sag jungfrun i snövitans hand
 De passerade skeppsbrom där fram
 Han inte sköna jungfrun te teckning av sig själv
 Ah sedan rykna ur landet med mig
 Men när som vi [#] kommer till ~~ett~~ främmande land
 Se då ämnar du att svika din vän
 Nej aldrig vid Kristus han sock ingen man
 Fast han led både pina och död
 Ah jungfrun sag [#] loven av lofvande lund
 Ah bådade därute en räng
 Så sogo de tillsammans den hela långa natt
 Tillsolens börja skina på dem
 Men ungersken sag [#] fram sitt förgyllande svärd
 Ah han slog den sköna jungfrun uppå kind
 Ja du skall aldrig följa någon ungersken i land
 Tän än du provat hans hjärta och sin
 (Forts.)

Gammal visa

Men jungfrun fäll med på sina bara knän
 Och baten bön till Gud så innerlig
 Att fogen engelsman skulle komna till hennes faders gård
 Och bedja henne själver om bröd
 Och att han skulle komma uti andelig skid
 Och att han skulle komma uti nåd²
 Och att han skulle komma både halter och blind
 Och bedja henne själver om bröd
 Nej inte lever du till den saliga dag
 Då jag själver dig beder om bröd
 Mina besul är av silver, mina rodllar är av guld
 Och mina hästar stå som lejon uppi stall
 När jag runda är # nor förgångna framåt
 Se då hörd Gud lilla vännens bön
 För då kom fogen engelsman till hennes faders gård
 Och då var han både halter och blind
 (Forts.)

Gammal visa

Ständer upp Ständer upp. mina söner två

Och given eder fader en bit bröd

Nå minnes jag den dagen så väl som i går

Då han led värken hunger eller smärta

Ständer upp Ständer upp. mina söner två

Och given eder fader ett glas vann

För jag minns den dagen så väl som i går

Då du sock mig i främmande land

Ständer upp Ständer upp. mina söner två

Och given eder fader ett glas vann

Nå vet jag att blodet är tjockare än smör

Fäst jag sock dig uti främmande land

Slut

Upptecknad av Helgebrand

Stubbetorp Bräkinn L. 27 Okt. 1834

Den gamla visan om Ungersvennen
och jungfrun sjungs för ca 55 i 60 år
sedan av en dräng Sven Olsson,
med ök- eller smeknamnet "Fasan", vilken
härjade i en gård i Bjärstorp
Ramdala socken Blekinge och
var från trakten. Då ovanberörde
person var ute och plöjde eller ojäde
(ädelkörde). brukade han skåla och
sjunga denna visa Bland minna fören
finnes en variant upptecknad i Raddley
socken Östergötland

Ulf, Helsingborg

Herr Peders göresa (Falkvinn)
 Herr Peders han gångar sig på kammaregolv
 Där han kammars och krusar sitt hår
 Sedan gångar han sig till fästet modern in
 För att fråga vad döden han skulle få
 Ja icke skall du dö på rotarängen din
 Och ej heller bli slagen uti krig
 Men akta dig väl för bågarna de blå
 Att de icke förkasta ditt liv
 Du skall bygga ^{ett} skeppet utav lätteste kork
 Och masten av valfiskalen
 Flaggarna skall vara av siden så vitt
 Och vimplarna de likaså
 Men när de hade seglat en fyraberundra mil
 Se då börja de skeppet till att stå
 Och kaptenen han bad till Guds himmelen
 Om hjälp om han det kunde få. (Forts.)

Herr Peder sjöress (Falkner)

Kaptenen han var en förståndig man
 Och han talade förståndiga ord
 Han sade lät oss kosta en gulltärning ombord
 För att se vem den största synd har gjort
 Den första gulltärningen på sorgebordet fram
 Emellan de skeppare män
 Och lotten föll på Peder den föll för första gång
 På vår älskade konungason
 Den andra gulltärningen på sorgebordet fram
 Emellan de skeppare män
 Och lotten föll på Peder den föll för andra gång
 På vår älskade konungason
 Den tredje gulltärningen på sorgebordet fram
 Emellan de skeppare män
 Och lotten föll på Peder den föll för tredje gång
 På vår älskade konungason (Falks.)

Herr Peders sjöresa (Folkvisa)

Så togo de Herr Peder i hans fagergule hä
 Och kastade honom uti sjön
 Och då Peder bärjar gånke bärjar skogget kikka
 Och svaja på bäljarna de bli
 Om någon vill steta vem största synd har gjort
 Så bekänner jag mitt brott inför er
 Tre kyrkor har jag rövat tre kloster har jag bränd
 Och tre flickor har jag narret och skämt
 Och om någon stov[#] eder skulle komma i land
 Och min fostermoder frågar efter mig
 Säg henne att jag tjänar i främmande land
 Och har det både treuligt och gott
 Och om någon stov[#] eder skulle komma i land
 Och min fosterfader frågar efter mig
 Säg honom att jag svävar i evighetsens kval
 Bed honom han bättnar sig då (Forts)

Herr Peders säresa (Folkvisa)

Om någon utom eder skulle komma i land
Att min fästerns prägar efter mig
Säg henne att jag vilar i blågarna de blå
Säg henne hon gifte sig för
Så kom det en [#] vädlig och blåsfärlig vind
Att slungade skeppet upp mot land
Att masten slags i spiltor och lasten överbord
Att skeppet slags neder i grund slut

Upptecknad av Helge Raunberg
Stubbetårn Brokind d. 27 Okt 1934.

Folkvisan Kon Tekus järesa
är upptecknad efter 52 sång f. d.
juddbrak- och järnvägsarbetaren
Mårten Ludvig Håkansson född
i Fäbblmäla Barndala socken
Blekinge Tiran är ju ganska allmän
och sjungs fortfarande av en del äldre
personer Helge Granberg

Sätorna öra upptecknade efter
42 åriga Carl-Wilhelm Gusefson
från Kristdala socken Kalmar län
och född a' gården Skellingrum i
samma socken
Helsingborg

Gamla gåtor

Kuggat av en stubbe

Klaret av en tall

Anet i ett färlhus

Ridet i ett stall

Svar: Fiolen och skaken

Först saggade jag bort den

Sedan hittade de upp mig

Sedan skar de in i mitt bröst

Sedan hade de med mig i det svarta hälet

Och sedan hade de upp mig för rätten för att bala

Svar: Göspennan

Rotten upp och tappen ner

Väen om vintern men aldrig mer

Svar: Takisen

Uppstickad av Helgehauberg

Stubbetorp Brokier d. 27 Okt. 1934

Kalling = kattunge Jönköpings län Småland

Lå = lätig ull " " "

Följa = 2-3 arig följunge " " "

Stoppel = färg = en sorts färgen Karsbygs Jönk. län

Stor = lin Låra Kronoburgs län Småland

Springtra = kniv vidskärning av lin Högskult Jönk. län

Waskan = krattan Tjöst Kalmar län Småland

Simme = snöre Småland

Tartjärnsdagen den 9 Mars lägges den heta
stenen i jorden och då bāja isarna bēi asäkra
och snön smälter by det fäter då underifrån
Jönk. län Småland

Om stubben bär hatt

Andersmässenatt

Skall den vara på till påsksdagsmatt Jönk. län

Skämning = stoppnit Låra Kronoburgs län

Uppskedad av Ulfshranberg